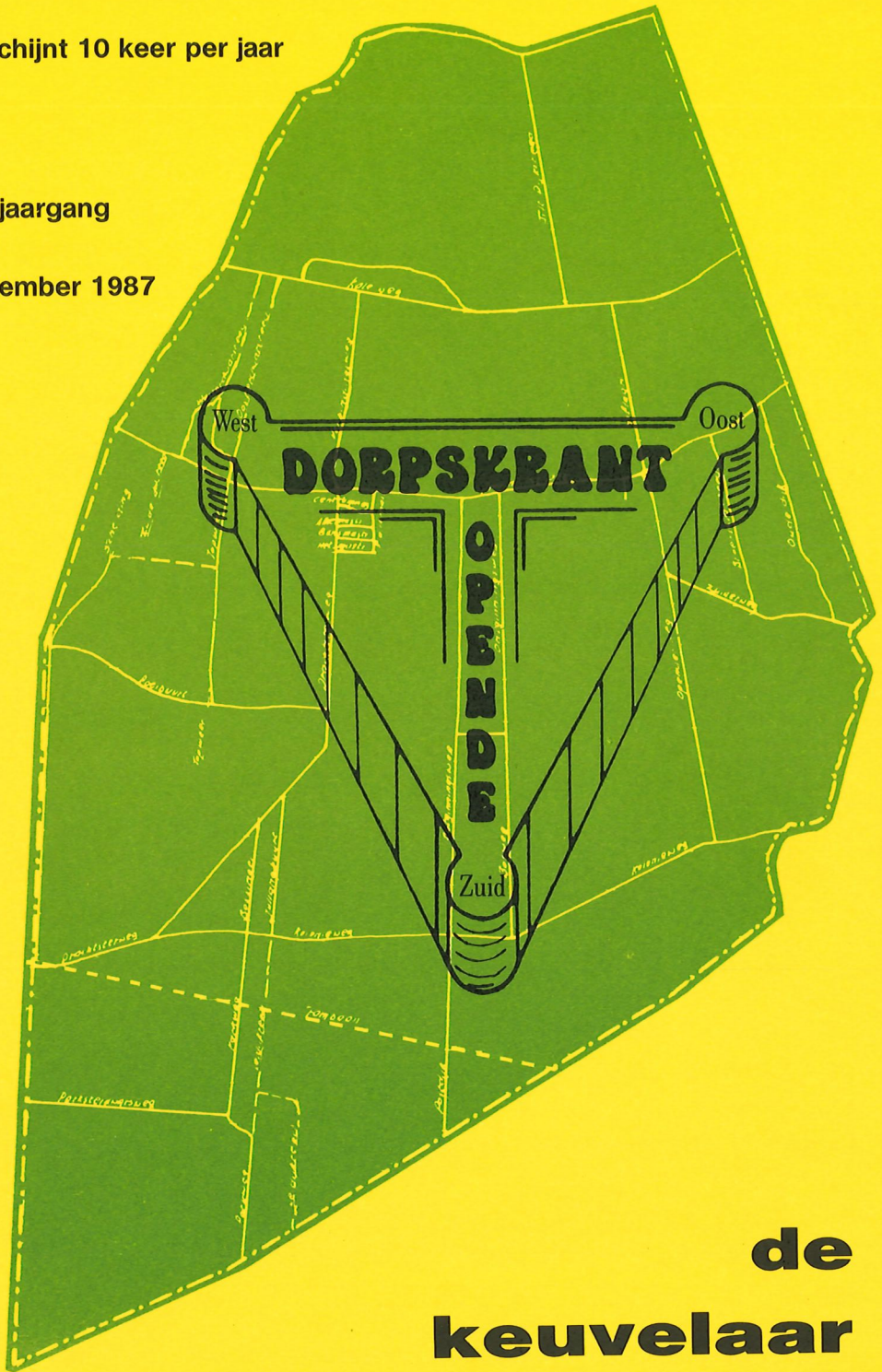

Verschijnt 10 keer per jaar

12e jaargang

nr. 1

september 1987

autobedrijf **HA**

tel. 05946-59142
b.g.g. 58324

v.d. hoek en alting

openderweg 6-8, opende

gespecialiseerd
in mercedes

onderdelen: alle merken

diverse occasions

motorrevisie

banden, accu's, uitlaten
speciale prijzen

vakantiehuisjes etc. garages schuurtjes vakantiehuizen paardeboxen garages schuurtjes

 houtbouw

terpstra

openderweg 1.
9865xd opende.
tel. 05946 - 59192/59471

vakantiehuisjes paardeboxen garages schuurtjes

UITGAVE VAN DE STICHTING DE KEUVELAAR
(opgericht door de Vereniging Plaatselijk Belang Opende)

Contact-adres: Anneke Top-Gerritsma, Provincialeweg 154,
Opende, telefoon 05946 - 59763

van de redactie

Nu de vakanties achter de rug zijn, gaat ook de redactie van De Keuvelaar weer met frisse moed van start. Met ingang van de 12e jaargang wordt De Keuvelaar gedrukt door drukkerij Kuipers uit Surhuisterveen en niet langer, zoals de afgelopen 11 jaar, door drukkerij Marwo. Marwo wou een zodanige prijsverhoging doorvoeren, zodat wij genoodzaakt waren een andere drukker te zoeken. De samenwerking met Marwo is altijd erg plezierig verlopen en we hopen met drukkerij Kuipers op dezelfde manier door te gaan.

De redactie vergadert weer op 14 oktober a.s., 's avonds om 20.00 uur bij Anneke Top.

Kopy kunt U vóór deze datum inleveren bij Anneke Top, Provincialeweg 154, 9865 AM Opende, tel. 05946-59763.

Plaatselijk Belang

Bestuursvergaderingen

De vergadering op 15 juli is niet doorgaan. Vergaderd op 2 september. Volgende vergadering op 7 oktober.

Graven van de vliegers

Op 14 juli bezocht mev. Marie Hinchey-Williams uit Newcastle (N.Z. Wales) het graf van haar broer Frank Williams, de „navigator” van het vliegtuig. Zij was vergezeld van haar schoonzoon Stephen Grounds uit Cambridge (Engeland) en haar gastheer en gastvrouw in Nederland, het echtpaar Van den Brink uit Heilo (N.H.).

Namens de familie Williams bezocht pastoor Vincent Dilly in 1960 de graven. De

broer, pastoor T. J. Williams, kwam op 7 september 1971, de andere broer, pastoor P. Williams op 16 juli 1972.

Culturele Raad

Vergadering op 17 september. Toneelavond op zaterdag 14 november 1987 in het Hornhuus te Kornhorn. Toneelvereniging Gastvrij te Grootegast.

Aktiviteiten melden: Gemeentesecretarie, afd. Interne Zaken (de heer A. Helmus), tel. 14000.

J. M. v.d. H.

Burgerlijke Stand

Gemeente Grootegast, mei 1987

Geboren: Jan, z.v. M. H. Ritsema en T. v. Veen, Opende; Mente Ale, z.v. K. Bijlsma en M. F. Alting, Opende.

Overleden: Schuiling, Wilhelmina, oud 87 jaar, Opende; Van der Hoek, Auke, oud 87 jaar, gehuwd met Meijer, J. Opende.

Gehuwd: Van der Meulen, Willem R., oud 24 jaar, Opende en Bijlstra, Elizabeth, oud 22 jaar, Emmen.

Gemeente Grootegast, juni 1987

Geboren: Jacob, z.v. G. E. Veenstra en J. Smedes, Opende.

Overleden: geen.

Gehuwd: Nobach, Folkert, oud 28 jaar, Opende, en De Jong, Grietje, oud 23 jaar, Opende.

Dorpsagenda

12 oktober:

Bloedbank Groene Kruisgebouw
09.00-12.00 uur

14 oktober:

Bejaardensoos, 14.00 uur
Groene Kruisgebouw, dia's, kwis

slagerij HELMUS tel. 05946 - 59917
Provincialeweg 54 - 9864 PE Kornhorn

*
* Voor **KWALITEITS VLEES**
* naar de
* **ECHTE AMBACHTELIJKE SLAGER**
*
* Met aantrekkelijke dagaanbiedingen
*

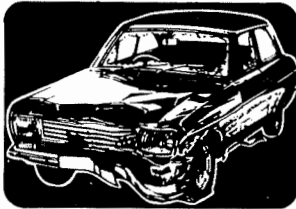
*
* *Dagverse aanbiedingen:*
*

maandag
WORSTDAG
SAUCYZEN
1000 gr. 6,95

dinsdag
VARKENSVLEESDAG
SCHNITZEL
1000 gr. 9.90

woensdag
GEHAKTDAG
GEMENGD Nu
GEHAKT f 7,95

donderdag
VLUGKLAAR
SLAVINKEN
6 st. 4,95

inkoop en verkoop
schade-auto's
verkoop
gebruikte
auto-onderdelen

autosloperij

joh.v.d.heide

Leidijkreed 2. 9865VS Opende
tel. 05946-59724

Bekkema
Rijwielverhuur
(bij Strandheem)

Te koop:

gebruikte **Kinderfietsen**
Herenfietsen
Damesfietsen
Racefietsen
Crossfietsen

Tel. 05946 - 59438

Het verleden in beeld....

Hervormde School • 30 juni 1950

Bovenste rij v.l.n.r.: Meester Klaasens, meester Meijer, Klaske Frankes, Hanna Ybema, Rika Veenstra, Alie Scheepsma, Wim de Poel, Anneke Veenstra, Sietske van der Hoek, Hennie Helmhout, Trientje de Vries, Reina Scheepsma.

Tweede rij v.l.n.r.: Eize Hoogsteen, Bennie Helmhout, Sake Broersma, Tjeerd van der Hoek, Trientje van Wijk, Teatske Wassenaar, Gerrit Lutter, Wolter Postema, Grietje Alserda, Annie Bijma, Riemkje Bijma, Fennie Helmhout en juf Lutter.

Derde rij v.l.n.r.: Jan Wassenaar, Lammie Broersma, Aagje Frankes, Ginie Swieringa, Reintje van Wijk, Sjoukje Spoelstra, Georg Lutter, Fennie Lutter, Tjerk van der Bij, Iwe Alserda, Liesje van der Bij, Grietje van der Bij, Sietse van der Hoek, Doetie van der Bij.

Vierde rij v.l.n.r.: Ringer Swieringa, Dinie Hoekstra, Jan Spoelstra, Ine van der Hoek, ? Helmhout, Tjeerd Wiersma, Annie Wiersma, Hiltje Swieringa, Renskje Postmus, Froukje de Haan, Wiebe Frankes en Geert Wassenaar.

Vijfde rij v.l.n.r.: Pim van Duinen, Ate Hoogsteen, Oene Hulshoff, Iko Scheepsma, Tjeerd van der Hoek, Liesje van der Hoek, Sjoukje Helmhout, Sietse van der Hoek, Jan Hoogsteen, Jan van der Bij, Harm van der Bij, Douwe Stavast.

Kapsalon ‚Adry‘ in Opende

Eind september, begin oktober, zal kapsalon ‚Adry‘, gevestigd aan de Provincialeweg (tegenover café Sportzicht) worden geopend.

Jaap en Wiëna Homan zochten al een tijdje naar een geschikt filiaal en werden door de advertentie van de vereniging Plaatselijk Belang er op attent gemaakt dat in Opende

een filiaal beschikbaar was. Het pand wordt eerst voor één jaar gehuurd, waarna wordt bekeken of het wel rendabel is om in Opende een permanente vestiging in het eventuele nieuwe winkelcentrum te beginnen. Zoals de reacties van de plaatselijke bevolking nu zijn, verwachten wij volop werk voor twee mensen, één kapster en een leerling-kapster, aldus Jaap Homan.

Bang, dat uw haar verknijpt wordt, heeft u niet te zijn, want Annet Visser, die in Open-

Hypotheek met Mogelijkheden

- Rente vast of variabel
- Rentebetaling per kwartaal achteraf
- Extra aflossing tot 25% van de hoofdsom
- Afgeloste deel kan weer opgenomen worden voor onderhoud en verbouwing
- Na aflossing van de helft van de hoofdsom is verdere aflossing niet verplicht

Spaar en Voorschotbank

Een degelijk, coöperatief bankiershuis, sinds 1909

Tel. 05946 - 59406 ('s morgens)
b.g.g. 05124 - 1925

Surhulsterveen
Torenplein 7

Harkema
Warmoltsstrjitte 1

Opende
Prov. weg 153

Grootegast
Hoofdstraat 96

de de haarverzorging zal doen, heeft het vak geleerd van mevrouw Wiëna Homan, die meerdere malen kampioene van het noorden was en dus haar vak zeer goed beheerst.

Zowel dames, heren als kinderen kunnen voor hun haarverzorging terecht bij 'Adry'. De kosten van een knipbeurt zullen ongeveer vijftien gulden bedragen. Behalve voor uw normale haarverzorging, kunt u bij 'Adry' ook terecht voor allerlei

haarverzorgingsproducten en kleine sieraden.

U kunt bij voorkeur door het maken van een telefonische afspraak (tel. 58222) van dinsdags tot en met vrijdags, van 's morgens half negen tot 's middags zes uur bij kapsalon 'Adry' terecht en zaterdag van acht uur 's morgens tot vier uur 's middags. Maandags is 'Adry' gesloten.

Namens de redactie van De Keuvelaar wensen wij kapsalon 'Adry' veel succes toe.

Harry

Vrouwen~ vereniging

Vrouwenvereniging „Lydia” bestaat 40 jaar

Langs deze weg delen wij U mede, dat op 15 oktober a.s. onze vrouwenvereniging „Lydia” haar 40-jarig bestaan wil herdenken. Deze vereniging werd door mevrouw Janssens opgericht, die toen presidente werd en nog steeds deze vereniging leidt. Deze beide feiten wil de vereniging vieren met een receptie op 15 oktober van 18.30-19.30 uur.

Een ieder die ons wil feliciteren met deze heugelijke herdenking is dan van harte welkom.

Bestuur „Lydia”

Ned. Bond van Plattelandsvrouwen afd. Opende-Kornhorn

De vakantie is weer voorbij. Dat geldt ook voor onze Plattelands Vrouwenbond.

Hieronder volgt het programma voor het nieuwe seizoen.

Nieuwe leden zijn nog van harte welkom en kunnen zich opgeven bij mevr. A. Dijk-Turksma, tel. 59652.

Jaarprogramma 1987 - 1988

- 16 sept. - Brandwondenstichting
- 14 okt. - Naar Sebaldeburen
Jaap Nienhuis en Simon Reker
van Radio Noord
- 18 nov. - De Wolbaal, Marum
- 9 dec. - Mevr. Odenkan vertelt over
kerst in Zweden
- 20 jan. - Jaarvergadering
Mevr. Hügel-Stouthandel
(magnetiseuze)
- 26 febr. - Feestavond
- 16 maart - S.O.S. kinderdorpen
- 20 april - ?????
- In mei - Fietstocht
- In juni - Zomerreis

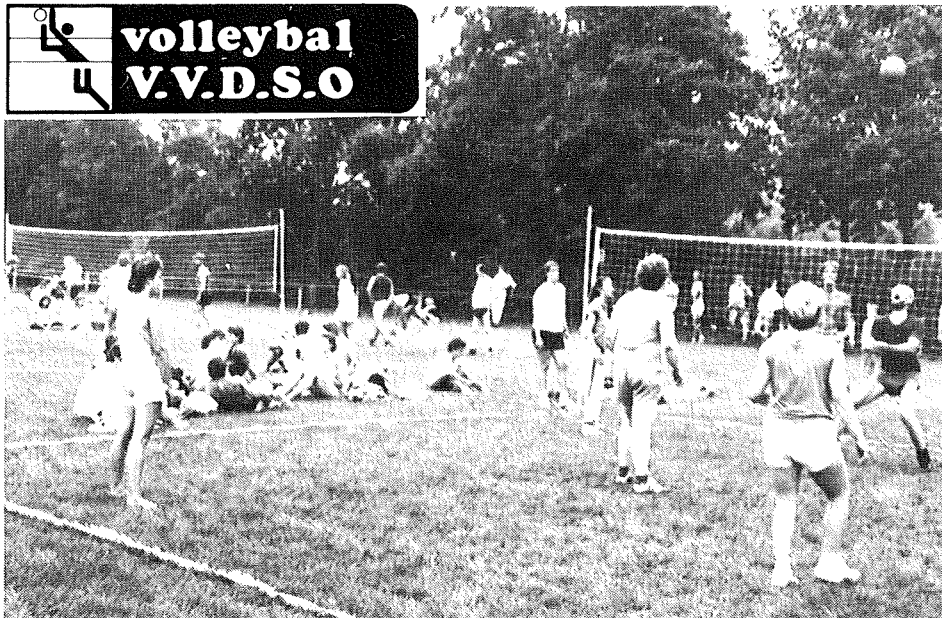
korfbal O.K.O

volleybal V.V.D.S.O

Stratenvolleybal- en korfbaltoernooi

Evenals voorgaande jaren waren ook dit

jaar het stratenkorfbal- en stratenvolleybaltoernooi weer een groot succes. De talrijk opgekomen ploegen en het publiek konden weer genieten van de sportfestiviteiten.

Of de deelnemers de volgende dag ook nog hebben genoten van het sporten is de vraag, want menigeen zal wel last van de spieren hebben gehad.

Op de foto ziet u de volleyballers in actie.
Harry

Kerken

Nieuw sierraam Gereformeerde kerk

Als bekroning van de grote opkn timer van de kerk is er in de maand juli van dit jaar in de Gereformeerde kerk in de tussenvand tussen portaal en kerk een sierraam met een voorstelling erop geplaatst. De voorstelling is gemaakt door Annemarie Emmelkamp. Daarna is het raam geëtst in Franeker door de heer Spoelstra.

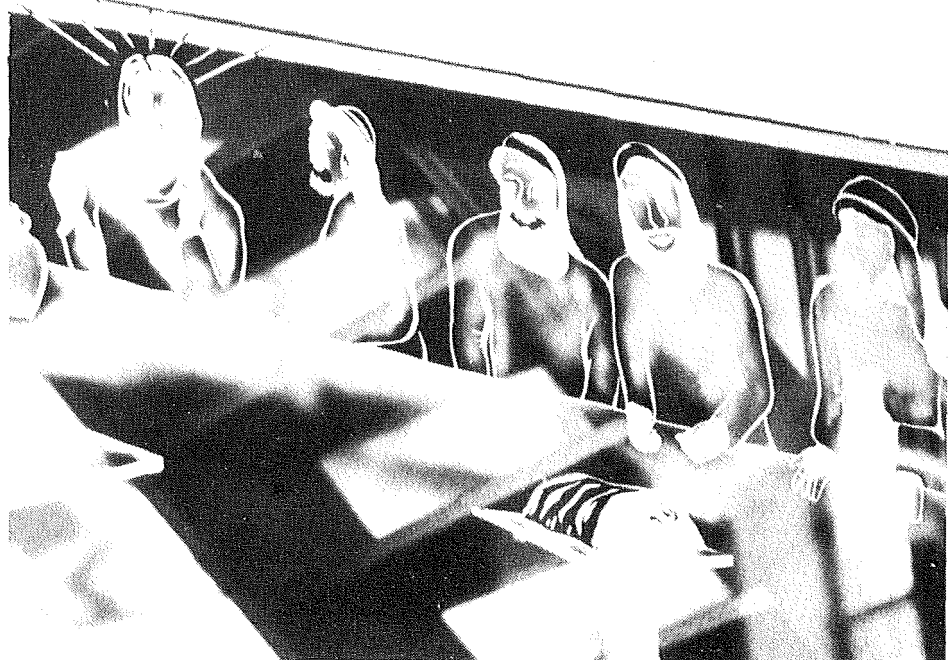
De tekening op het raam is een voorstelling

van „Het laatste Avondmaal”. Dat is de laatste keer dat Jezus met zijn discipelen heeft gegeten. Bij die maaltijd droeg Hij hen op om voortaan steeds het Avondmaal met elkaar te vieren en daarbij te gedenken, dat Jezus Zichzelf voor hen heeft gegeven. Jezus heeft ze toen ook de opdracht gegeven om eensgezind bij elkaar te blijven en samen Zijn taak voort te zetten (zie: Lucas 22:14-38). Dat is ook nu nog een opdracht voor de gemeente van Jezus Christus. Daarom is het nieuwe raam ook nog een aansporing om goed gemeente te zijn.

Als een aardige bijzonderheid van het sierraam kan vermeld worden, dat de voorstelling in perspectief getekend is. Dat is voor kerkelijke kunst tamelijk ongebruikelijk, omdat schilderijen en kerkraden met Bijbelse voorstellingen meestal in plat vlak getekend zijn. De Gereformeerde Kerk heeft dus ook in dit opzicht een dimensie erbij gekregen!

De plaatsing van het raam is - net als de opkn timer zelf - mogelijk gemaakt door vele grote en kleine extra giften van de kerkleden.

Het spreekt vanzelf, dat de gemeente geweldig blij is met deze prachtige aanwinst.

**Kamperen in rust en ruimte,
aan 15 ha. surfwater.**

**Op de groene grens van
Groningen, Friesland en Drente.**

Vaste-/Seizoen-/Deeltijd-/Hoogseizoenplaatsen

**Uw stacaravan wordt door ons
gratis gehaald (uit geheel Nederland)
en aangesloten op elektra, water en
riolering.**

Vakantiepark

't Strandheem

VAKANTIEPARK 'T STRANDHEEM - PARKWEG 2 - 9865 VP OPENDE

'n ideale camping
voor het hele gezin

uw warme
bakker **J. A. IJKEMA**

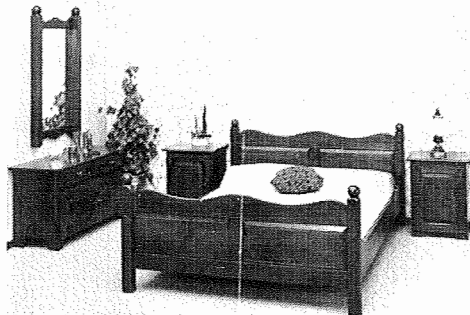
Provincialeweg 71
9865AC Opende
tel. 05946 - 59180

heeft voor u

1e week	Slagroomtaart	4,95 voor.....	3,95
2e week	Appeltaart	5,95 voor.....	4,50
3e week	Tompoezen	5,00 voor.....	3,98
4e week	Slagroomcake	4,50 voor.....	3,50

OKTOBER-AANBIEDING

Neem eens een kijkje bij Ijtsma in Opende!

LEDIKANT

140 x 200 cm.,
+ 2 nachtkastjes

f 1175,-

IJTSMA'S MEUBELHANDEL

Provincialeweg 56-58, Opende, telefoon 05946 - 59218

Vrijdags koopavond • Maandags gesloten

Herinneringen van Hannes van de Smid

Herinneringen van Hannes van de Smid (19)

Logeren was vroeger dunkt me méér in de mode dan tegenwoordig. Ik zal eigenlijk wel moeten zeggen dat het vroeger meer binnen handbereik lag dan tegenwoordig. Behalve schoolmeesters waren er maar weinig mensen die vakantie hadden en in de vakantietijd werden kinderen dan wel over en weer bij ooms en tantes of grootouders uitbested. Schuin tegenover ons, waar nu Sake Broersma woont, woonde toen Tjeerd Broersma. Dat pand was toen kruidenierszaak met drogisterij. Daar kwam indertijd nogal eens een neefje logeren. Dat neefje heette Harm Faber en woonde in Den Haag. Het heette dan ook dat hij best wat frisse lucht kon gebruiken. Meestal werd ik een dag of wat vantevoren gewaar dat „Hampie” (waarschijnlijk een verbastering van Harmpie) zou komen. Dat was dan meteen een uitnodiging om met Harmpie te komen spelen. Dat was heel leuk, want Tjeerd Broersma en zijn vrouw hadden geen zoons, zodat je daar eigenlijk anders niet kwam dan zakelijk in de winkel of 's avonds een keer „achterom” voor een vergeten boodschap. Als Harmpie er was, dan zag je wat meer van het grote huis met de schuren. In de aangebouwde schuur stond bijvoorbeeld ook een toonbank met een weegschaal en er waren rekken met alerhande artikelen langs de wand. Die „winkel-achter” diende om er de boodschappen klaar te maken die, al; dan niet besteld, in de bestelwagen moesten. Een paar dagen in de week ging Broersma of één van de knechts met paard en wagen „bij de streek”. In de winterperiode was de kar aan de voorzijde voorzien van twee brandende stallantaarns en aan de achter-

kant van een klein model stallantaartje met een rood glas. Het was soms al heel laat in de avond wanneer de kar weer bij huis kwam. Wij hoorden hem vaak langs komen. De hit die er voor liep had soms een hoefijzer verloren of had één van de ijzers loszitten. Natuurlijk hóór je dat in het gezin van de smid altijd direkt en de volgende morgen stond dan in zo'n geval het paard ook een poosje voor de smederij.

Met Hampie speelde ik dus vaak wanneer die in Opende logeerde. In de losse schuur, het pakhuis genoemd, waren vele dozen en zaken als kippevoer, meelprodukten en dergelijke opgeslagen. Achter tegen de schuur was een paardestal gebouwd. Daar kwamen we niet zo vaak in of het moest al zijn om wat hooi in de ruif of wat oud brood in de krib te brengen. In die stal hing altijd een hele scherpe lucht, net of er ammoniak lag, wat je enorm bij de ogen pakte.

De hooiberg stond achter de aangebouwde schuur, dicht bij de sloot aan de kant van Hendrik Senneker. Die hooiberg stond tussen vier hoge palen waar een grote kap op steunde. Hampie en ik hebben die hooiberg op zekere keer bijna in de fik gehad. We waren „van die Bukkens” van een jaar of vijf en zouden een zootje papier en karton opbranden. Dat had best gekund op een veldje vèr achter het huis, maar wij deden het vlak naast de hooiberg. Stom natuurlijk, maar het gebeurde en wat er verder gebeurde laat zich gemakkelijk raden. Gelukkig kwam net één van de meisjes van Tjeerd Broersma naar ons kijken en kon het vuur nog net op tijd geblust worden. Ze hadden al gedacht: „Het is zo stil achter 't huis, wat zouden die twee uitvreten?”

Van de uitbrander herinner ik me helemaal niets meer, maar wanneer ik nu een brand

zie, dan heb ik wéér datzelfde weë gevoel in mijn maag als wat ik dáár toen ook had. Vuur heeft voor mij altijd iets angstwekkends. Na de oorlog heb ik Hampie nooit meer gezien. Ieder zwerft een kant uit en wie weet is hij wel brandweerman geworden.

Bij ons thuis logeerde wel eens mijn evenoude neef Henk van der Velde uit Enschede. Dat bracht altijd wat spanning met zich mee, want Henk was nogal ondernemend zoals dat heet. Verder stond hij niet bepaald bekend als een bangerik. Op zeker moment speelden we rondom het huis van Zandstra, die tegenover ons woonde. Eén van de meisjes had een pop met een nogal zware stenen kop. En hoe het toen opeens kwam, dat weet ik niet meer, maar ineens was er ruzie en Henk ging er met de pop vandoor. Bij de straat gekomen bedacht hij zich evenwel en slingerde de pop over de heg terug. „Rinkeldekinkel . . .” De pop ging veel verder dan Henk bedoeld had; die vloog door één van de kamerramen van Zandstra en kwam daar in de voorkamer te

recht. Wat zich daaromheen verder afgespeeld heeft dat kan ik me niet herinneren. Er zullen wel financiële consequenties aan vastgezeten hebben, maar dat is mij verder ontgaan. Maar zelfs nú, meer dan een halve eeuw later, komt bij gesprekken met neef Henk nog wel eens het verhaal van de „poppekop” ter tafel. Ik weet niet of deze poppengeschiedenis er toe geleid heeft dat Henk later niet meer zo vaak mocht komen logeren. Als dat het geval mocht zijn geweest, dan kun je zeggen dat hij toen zelfs twee ruiten heeft ingegooid: die van Zandstra en z'n eigen.

Hannes

Heropening van meubelzaak Ytsma

Op 9 juli j.l. heropende Ytsma zijn toonzalen. Door een forse uitbreiding is er maar liefst 700 m² toonzaal bijgekomen. Naast het bestaande, kun je er nu ook een speciale slaapkamer-afdeling vinden.

Alle Ytsma werd geboren in de Surhuizu-

mermieden. Na de school doorlopen te hebben, ging hij werken bij o.a. Van der Ploeg en later bij Ritskes in Haulerwijk, zodat hij het vak van meubelstofferder goed kon leren. Maar bij een baas werken vond hij ook maar niets, zodat hij het huis aan de Provincialeweg 56 te Opende kocht, waar vroeger de fam. Piersma woonde. Hij richtte een garage in als toonzaal, die plm. 60 m² groot was. Hij trouwde op 25 februari 1966 met Anke Schuil, die in Peebos woonde, en ze kwamen aan de Provincialeweg wonen. Dat het niet altijd voor de wind ging, ondervond de familie Ytsma op 18 november 1966, toen het hele huis in vlammen opging. Maar ze zaten niet bij de pakken neer. Er werd een nieuw huisgebouwd en de toonzaal groter gemaakt. In 1975, toen de familie Folkerts ging verhuizen, kocht Ytsma het pand aan de Provincialeweg 58 en verbouwde het tot één grote toonzaal. Met nog wat tussentijdse verbouwingen en deze laatste grote showroom hebben ze inmiddels een verkoopruimte van maar liefst 2000 m². Alle sheeft nu een overzichtelijk geheel.

De familie Ytsma kreeg 4 kinderen, nl. Ella, Bennita, Jolanda en Mark. De oudste dochter helpt in de winkel, tezamen met mevr. Smids uit Lutjegast, terwijl Ytsma voor de woninginrichting en het vervoer van de meubels zorgt. De familie Ytsma is dan ook zeer tevreden met hun bedrijf. Voorlopig zal dit de laatste verbouwing wel zijn, daar Ytsma geen grond meer over heeft om op te bouwen. Misschien dat hij nog eens de hoogte in gaat?

Georg

Vrijdag 28 en zaterdag 29 augustus j.l. was er één en al aktiviteit op het sportcomplex „Olde Wierden” aan de Verbindingsweg te Opende.

Dit naar aanleiding van het feit, dat v.v. Opende haar 40-jarig jubileum vierde. De oprichtingsdatum was namelijk 27 augustus 1947.

Vrijdagmiddag werd een tentenkamp opgezet voor B/C-junioren en D/E-pupillen.

Dit bestond uit 2 fraaie legertenten, die door Siebe van der Velde gehuurd waren van de landmacht. Eerder was een grote feesttent (ca. 500 personen) afgehuurd door de jubileumcommissie, die tevens op het trainingsveld was geplaatst. Na het inrichten van de tenten werd deelgenomen aan een gezamenlijke broodmaaltijd. De leider(sters) en de jeugdleden hadden honger gekregen door de inspanningen en genoten zichtbaar van het verse brood.

Na de broodmaaltijd gingen de B/C-junioren strijden in een mix-toernooi, terwijl de D/E-pupillen deelnamen aan het spel „Pingel es mee”, welk spel gehuurd was van de v.v. Oranje '58 te Grootegast. Dit onderdeel was dan ook een groot succes. Jammer was het, dat het na een tijdje begon te regenen, doch het humeur van de Opende-boys had hier niet onder te lijden.

Na het afwerken van bovengenoemde onderdelen werd gedoucht, waarna iedereen naar de grote feesttent ging, alwaar de heer Jan de Nas een prachtige film voor de jeugd draaide. Na de film en de aangeboden versnaperingen gingen de D/E-pupillen naar hun tent om te slapen, terwijl de B/C-junioren gingen deelnemen aan een dropping. De „losplaats” bleek Trimunt te zijn. De meerderheid van de groep had een goed oriënteringsvermogen en was dan ook redelijk snel weer terug op de basis, doch een enkeling had toch enige moeite de thuishaven te bereiken. Hierna ging een ieder naar de tent om te „slapen”, doch een blik zaterdagsmorgen op de gezichten bewees, dat van slapen niet bar veel terecht was gekomen.

Na het opstaan, wassen en ontbijt ging de groep B/C-junioren bezig met „Pingel es mee”, terwijl de D/E-pupillen een mix-toernooi hielden. Nadat dit was afgerond ging een ieder onder de douche, waarna weer patat, frisdrank, ijs, enz. werd aangeboden, alsmede voor iedere deelnemer een fraaie herinneringsmedaille aan dit evenement.

Tevens werden de groepswinnaars van het spel „Pingel es mee” verrast met waardebonnen voor een shirt, broek of een stel; voetbalsokken. Hierna werd gezamenlijk begonnen met het afbreken van de twee tenten, en de attributen van het spel „Pingel

es mee". Ca. 11.30 uur werden de activiteiten van deze jeugdgroepen afgesloten en ging een ieder met een moe, doch zeer voldaan gezicht, huiswaarts.

De leiding van bovenvermelde jeugdgroepen kon niet lang uitrusten van de vermoeienissen, want om 12.30 uur stond een mix-toernooi voor de A-junioren en senioren op het programma. De leiding hiervan was in handen van Klaas Kuperus, die alles prima had geregeld. Dit toernooi verliep dan ook uitermate sportief. Een compliment aan de acteurs is dan ook zeker op zijn plaats.

Om ca. 16.45 uur werd dit mix-toernooi afgesloten onder stralende weersomstandigheden.

Hierna werd een officiële receptie gehouden voor genodigden. Deze was gepland van 17.00 tot 18.00 uur. Aanwezig waren vertegenwoordigers(sters) van de gemeente Grootegast, K.N.V.B. afd. Groningen van de K.N.V.B., collega-voetbalverenigingen, overige verenigingen uit Opende, bedrijven

c.q. instellingen uit Opende en in zeer ruime mate de pers, alsmede oud-trainers en ere-lid E. Pool.

In zijn openingswoord ging de voorzitter, de heer S. Nieuwman, het wel en wee van v.v. Opende tijdens de afgelopen 40 jaar door.

Er waren vele ups en downs, maar door de krachten samen te bundelen is toch bereikt, dat v.v. Opende momenteel een redelijk gezonde vereniging is, met 2 teams in de „grote" K.N.V.B., 3 seniorenteams in de afdeling Groningen van de K.N.V.B. en vertegenwoordiging in de klassen A-junioren t/m E-pupillen, hetgeen voor een dorpje als Opende een prestatie mag worden genoemd. Wel waren er nog 2 wensen aan het gemeentebestuur, nl. uitbreiding van het veel te kleine trainingsveld en ten tweede uitbreiding van de parkeergelegenheid, doch de wethouder sportzaken van de gemeente Grootegast, de heer S. Helmholt, was ruim een half uur te laat gearriveerd en kon deze wensen dus niet rechtstreeks

TIMMER- EN AANNEMINGSBEDRIJF

Voor nieuw- en verbouw
Nieuwe kozijnen
Klusjes e.d.
Dakreparaties met 5 jaar garantie
Levering materialen
Inbraakpreventie

*Voor de grote
of de kleine klus
Bekkema dus*

Provincialeweg 15
9865 AA Opende
Tel. 05946 - 59293

GROENTEN & FRUIT ● SPECIAALZAAK ●

Voor een pracht assortiment GROENTEN en FRUIT, een mooie
kollektie panklare groenten, vele soorten rauwkost-salades,
soepgroenten, groot asortiment losse peulvruchten. Puikbeste
aardappelen.

aanhoren, doch de aanwezige pers was er als de kippen bij om de heer Helmholt naar zijn mening hieromtrent te vragen.

Om ruim 18.00 uur werd dit officiële gedeelte afgesloten en werd er nog gezellig gekeuveld door de aanwezigen onder het mom van een hapje en een drankje.

Naast de voorzitter waren er nog meer sprekers; dit waren: dhr. J. Huizenga, bestuurslid van de afdeling Groningen van K.N.V.B., tevens afgezaant van de K.N.V.B. De heer Huizenga kende de v.v. Opende reeds jarenlang vanwege het feit, dat Opende in de jaren zestig in competitieverband speelde tegen De Pelikanen uit Appingedam, van welke vereniging de heer Huizenga lid was. Hij roemde v.v. Opende voor de vastberadenheid en de onderlinge samenwerking en verklaarde prettige herinneringen aan deze vereniging te hebben, niet alleen als lid van De Pelikanen, maar ook als bestuurslid van de afdeling Groningen van de K.N.V.B. Hij wenste de v.v. Opende nog veel sportieve jaren toe. De heer Huizenga overhandigde het bestuur van v.v. Opende een zeer fraaie clubvlag, alsmede een riant wandbord.

De heer S. Helmholt, wethouder sportzaken van de gemeente Grootegeest: de heer Helmholt verklaarde weinig verstand van voetballen te hebben, maar had in zijn ambtsperiode prettige herinneringen aan v.v. Opende. Na zijn beknopte rede bood de heer Helmholt een bloemstukje aan namens het bestuur van de gemeente Grootegeest.

De heer R. Hoving, fanatiek supporter van v.v. Opende: de heer Hoving stak zijn clubliefe voor v.v. Opende niet onder stoelen en banken. In zijn speech benadrukte hij zijn voorliefde voor de voetbalsport en in het bijzonder zijn affiniteit met v.v. Opende. Hij sprak de hoop uit, dat Opende 1 het volgend seizoen mee mag draaien in de 3e klasse van de K.N.V.B.

De heer E. Pool, ere-lid van v.v. Opende: de heer Pool ging nog eens in op het wel en wee van v.v. Opende gedurende de afgelopen 40 jaar. Hij benadrukte, dat het voor een bestuur van een voetbalvereniging niet altijd even gemakkelijk was de zaken naar behoren te kunnen runnen. In zijn loopbaan

als bestuurslid had hij verschillende functies bekleed en zo ook het één en ander meegemaakt.

Hij prees het huidige bestuur voor de gang van zaken en de doorzettendheid en inzette om de voetbalvereniging Opende naar behoren te kunnen laten functioneren en naar buiten uit te dragen.

Na de officiële receptie werd de feesttent geprepareerd voor de feestavond, die gepland was van 20.00 tot 24.00 uur.

De voorzitter verwelkomde de gasten met een openingsspeech, waarna hij de leiding overgaf aan de heer P. de Haan, die - evenals tijdens de officiële receptie - bewees een uitstekende ceremoniemeester te zijn.

Het bestuur had erop gerekend, dat er een redelijk aantal gasten aanwezig zou zijn. Doch dat de opkomst zo massaal zou zijn, dat had niemand voor mogelijk gehouden.

Aanwezig waren oud-bestuurslid de heer J. Drijfhout (met dit 'oud' moet gezegd worden: bestuurslid in de beginjaren vanaf de oprichting t/m. de beginjaren vijftig), ere-lid de heer E. Pool, oud bestuursleden, leden, oud-leden, ex-trainers, donateurs, sponsors en ex-sponsors.

Er was een muziekbond gecontracteerd, die voor een uiterst sfeervolle omlijsting zorgde. Ook het optreden van een parodist was een succes. Volkomen onverwacht echter was het onaangekondigde optreden van het alom bekende muziekkorps „Crescendo" uit Opende, dat een optreden gaf in de inmiddels volgelopen feesttent. Het bestuur waardeerde dit optreden enorm, evenals het talrijke publiek, gezien het daverende applaus.

Hierna vonden (voor de desbetrokkenen totaal onverwacht) huldigingen plaats: de heer E. Pool werd als ere-lid van v.v. Opende verrast met een prachtig wandbord. Een wandbord was ook aanwezig voor ere-lid G. Bakker, doch deze was absent, maar zijn wandbord zal hem bezorgd worden.

Als trouw lid van v.v. Opende werden ook verrast met een fraai wandbord: de heren A. Frankes, P. Hijlkema, H. Kraaijenga, T. Top, M. Dijkstra, G. Lutter, H. Terpstra, S. van der Velde en J. Pool. De aanwezige echtgenotes werden tevens verrast met een fraai boeket bloemen.

Hierna werden de festiviteiten voortgezet. Het werd een avond met een bruisende gezelligheid en de tijd vloog dan ook om. Ruim 24.00 uur sloot de voorzitter de feestavond met een gepaste afscheidsspeech. Resumerend kan worden gesteld, dat de activiteiten vanaf vrijdag 16.00 uur tot en met de feestavond een succes mag worden genoemd.

Het bestuur van v.v. Opende dankt de jubileumcommissie, vrijwilligers(sters) en iedereen, die vergeten mocht zijn, voor het vele werk dat verzet is voor het welslagen van dit jubileum. Tevens dank aan Crescendo en vooral hartelijk dank voor de prachtige cadeaus, die zijn geschonken, en de enveloppes met inhoud.

VROUWENVERENIGING ZUID EN OOST

Op 14 juli zijn de dames van de vrouwenvereniging Zuid en Oost weer gezamenlijk een dagje uit geweest. Om kwart over acht werd in Opende-zuid gestart, waar de eerste dames in de bus stapten en om half negen kon de reis in oost beginnen, daar stapten de laatste dames in.

Het weer was ons goed gezind. De zonscheen en de gehele dag bleef het mooi weer.

Dit jaar ging de reis via Heerenveen en Joure naar Luttelgeest, naar de orchideeënkwekerij. Hier stond de koffie al op ons te wachten. Na de koffie kregen wij een rondleiding door de kassen. De kwekerij had 1600 m² kas en ongeveer 2000 verschillende soorten orchideeën, het was een pracht om dit alles te zien. Wij hebben hier dan ook van genoten.

Om elf uur ging de reis weer verder, nu door de Noord Oost Polder naar Sint Jansklooster, naar „De Foeke”.

„De Foeke” valt onder natuurmonumenten. In het bezoekerscentrum werden dia's vertoond over hoe het waterlandschap is ontstaan en onderhouden wordt. Hierna hebben wij een wandeling gemaakt tussen de rietvelden door.

Om half één ging het richting Giethoorn. Na eerst wat gegeten en gedronken te hebben, zijn we in een rondvaartboot gestapt, waar wij vanaf het water Giethoorn konden bekijken. Na de rondvaart was er nog gelegenheid om Giethoorn te voet te bekijken.

Om vier uur werd de reis weer voortgezet, dit op zich was de moeite waard. Door kleine dorpjes, over smalle weggetjes, door de bossen heeft de chauffeur van de bus (J. Wassenaar) ons naar Steenwijk gebracht voor de laatste stop. In Steenwijk was nog gelegenheid om te winkelen of te kegelen. Hierna was het tijd voor een uitstekend diner, wat ons zeer goed smaakte.

Om half acht ging de reis weer naar huis. Wij kunnen op een fijne dag met mooi weer terugkijken.

A.v.B.

Hulde P.T.T.

Als op vrijdagavond laat in Drachten een rouwbrief in de bus rolt, waarin wordt vermeld dat maandag de begrafenis is, en deze brief naar Opende moest, heeft de P.T.T. van Drachten persoonlijk deze brief op zaterdag in Opende bezorgd.

Mevr. Windstra

Jilt Dijkshede

In jaargang 10, nr. 10 (juni 1986) en jaargang 11, nr. 2 (okt. 1986) heb ik geschreven over de boerderij Sjallema. Een deel daarvan was de Jilt Dijkshede. Nu ook deze een paar maanden geleden verkocht is en wel aan Staatsbosbeheer, behoort de laatste „opstreckende heerd” van Opende tot het verleden. Hier volgt nog wat over deze heide.

Deze heet naar Jilt Dijk (geb. 10 november 1867, overleden 3 december 1935). De grootte is nu plm. 23 ha. De afdeling Grootegast van het I.V.N. (Instituut Voor Natuurbeschermingseducatie) heeft in 1962 een overeenkomst aangegaan met de eigenaar over het toezicht door de Natuurwacht van de afdeling, het openstellen van de heide

voor bezoekers in de zomer en voor het eiertellen.

Dit laatste is van 1963 tot en met 1972 gebeurd. Ook hebben de leden van de afdeling een paar keer, voor de eerste keer in 1966, boompjes verwijderd. De heide dreigde door bomen overgroeid te worden.

Later is dit nog twee keer door een ploeg arbeiders gedaan. Nu „vergrast” de heide, d.w.z. de heidestruiken worden verdrongen door harde en stijve grassoorten: bontgras, pijpestrootje. Om deze vergrassing tegen te gaan is Staatsbosbeheer bezig de grasgroei te belemmeren en daardoor ruimte voor de heidestruiken te maken met behulp van 14 schapen en 2 of 3 geiten.

Zij grazen binnen een omrastering van stroomdraden, die ongeveer 3 ha. omslui-

ten. Als de plek voldoende kaal gegraasd is, kan de afrastering verplaatst worden. Bij de Kolonieweg komen voorlichtingsborden te staan, waarop ook aangegeven zal worden hoe het bezoek aan de heide geregeld is.

J. M. van der Harst

het WEER

Zomer 1987

Dat we dit jaar beslist geen mooi zomerweer hebben gehad is iets waar erg veel over gesproken is de afgelopen maanden.

herenmodes en maatkledingbedrijf

ERINGA

**Provincialeweg 196. 9865TB Opende
tel. 05946 - 59090**

DOE HET ZELVERS:

*Wij maken voor U patronen
voor al Uw kleding.*

Voor niet doe het zelve repareren wij.

*Voor een nieuw costuum,
nieuwe jas of broek, enz.*

**ook ERINGA OPENDE
tel. 05946 - 59090**

**TE
KOOP**

Thermopane
verschillende maten

Garages en schuurtjes

**Asbest-, plastiek- en
onduline-golfplaten**

**Hechthout- en
boardplaten**

**Rabat- en
puntgroefschroten**

**konstruktie spanten
8 m. lang**

D. van Duinen

Drachtsterweg 13
OPENDE
Tel. 59496

**Voor al uw
vervoer**

Speciaal

**KIPPERTRANSPORT
AFZETCONTAINERS**

J. Bronsema

Internat. transport

Provincialeweg 36 - OPENDE
Tel. 05946 - 58277

De gemiddelde temperatuur van de maand juni was 17,6 graden. Er viel in die maand maar liefst 105,2 mm. regen in 12 dagen tijd. Natuurlijk waren er zo nu en dan dagen waar de temperatuur zomerse waarden bereikte, maar meestal volgde snel daarop een regenstoring of onweer.

Het was trouwens niet alleen in Nederland gekwakkel. Eigenlijk in heel Europa. Denkt u maar eens aan de vele overstromingen in Italië. De laagste grasminimum in juni was 3

graden op 19-6. De eerste 3 weken van juli schommelde de temperatuur rond de 20 graden, maar zat de wind meestal in de verkeerde hoek, namelijk noord/noord-west. De laatste periode zakte de temperatuur tot 16-17 graden en viel er 7 dagen neerslag. De gemiddelde maximum temperatuur in juli was 20,2 graden. Er is toen 60,3 mm. regen gevallen, waarvan op 30 juli 21,2 mm.

De eerste 10 dagen van augustus waren

Café Restaurant Snackbar

Sportzicht

vers en
overheerlijk
softice

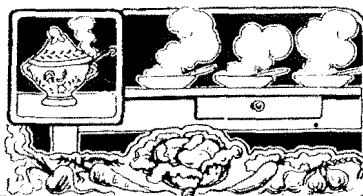

's. maandags
gesloten

beleefd aanbevolen:
Johnny en Zus

provincialeweg 66

9865 AK Opende, tel. 05946 - 59954

folkert nobach loonbedrijf

tel. 05946 - 59495

Voor alle
voorkomende
werkzaamheden

Provincialeweg 101

9865 AD Opende

erg nat. Maar liefst 9 dagen neerslag, terwijl de temperatuur niet boven de 17 à 18 graden kwam.

De hele maand augustus kwakkelde het maar door. In totaal zijn er 23 dagen met

neerslag geweest en kwam de gemiddelde temperatuur niet boven de 20,1 graden.

Al met al een zomer waarvan we er gelukkig niet zo vaak een hebben, dus maar weer met goede moed op 1988 aan.

	Juni	Juli	Augustus
Gemiddelde temperatuur	17,6	20,2	20,1
Gemiddelde min. temperatuur	9,3	11,6	12,2
Hoogste maximum	27,2 (29-6)	28,2 (6-7)	28,6 (21-8)
Laagste minimum	3,8 (19-6)	7,8 (3/14-7)	6 (7-8)
Laagste grasminimum	3 (19-6)	6,5 (14-7)	4,5 (7-8)
Totale neerslag	105,2 mm.	60,3 mm.	58,5 mm.
Hoogste etmaalsneerslag	28,6 mm. (7/8-6)	21,2 mm. (30-7)	12,5 mm. (26-8)
Aantal dagen	12 dagen	12 dagen	23 dagen

Tot de volgende keer.

Fred Janac

Cursus „Zieken- verzorging thuis”

Het Groene Kruis organiseert voor Opende en Kornhorn een cursus „Ziekenverzorging thuis”. Op deze cursus kunt u leren hoe u een zieke in en uit bed kunt halen, een zieke kunt verzorgen, ziekenkostjes koken, wassen, bed opmaken, enz. enz.

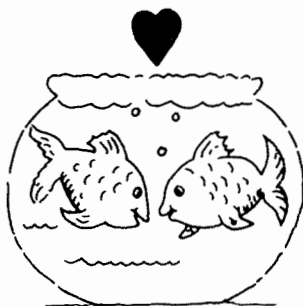
Deze cursus wordt gehouden op maandagmiddag 5, 12, 26 oktober, 2 en 9 november van 13.15 tot 15.15 uur.

De middagen worden geleid door Sita Tellinga en Tette van der Boon. U kunt zich opgeven tot 30 september bij het Groene Kruisgebouw, telefonisch bereikbaar tussen 12.30 en 13.30 uur op nr. 59081.

Bericht van de wijkverpleegkundige

Zoals u zich misschien nog kunt herinneren heb ik vanaf begin 1986 artikelen met betrekking tot ziekte en gezondheid in De Keuvelaar proberen te plaatsen. Misschien is het u opgevallen, dat dit de laatste tijd niet meer gebeurt. De redactie van De Keuvelaar kan mij meestal geen ruimte geven voor informatie, die ik graag aan u kwijt zou willen. Het spijt me dan ook dat ik u moet meedelen, dat ik geen artikelen meer ga plaatsen in De Keuvelaar, omdat er geen regelmaat is en het daardoor allemaal erg onduidelijk wordt voor alle partijen.

Tette van der Boon,
wijkverpleegkundige

Liefde is...

samen een trouwkaart uitzoeken uit de fraaie kollektie van

Drukkerij Kuipers b.v.

Jan Binneslaan 82 (V.O. De Gantearne)
Surhuisterveen, tel. 05124 - 2005*

--- In de Klaver ---

Molenweg 2
NIEBERT
Tel. 05945 - 49104

*Gaat u wel eens uit dineren?
Ga het eens in Niebert proberen.*

Ook voor grote groepen.

*Tevens zaalruimte voor bruiloften en
partijen tot 350 personen.*

Café Restaurant
„In de klaver”

J. v.d. Velde en Zonen

Ik zit graag zo safe als de bank...

Dat kan. Voor een klein bedrag per jaar huurt u uw eigen safe-loket in de beschermde kluis van uw eigen bank.

't Kost bijna niets!
En kostbaarheden, waarde-
papieren zijn veilig
opgeborgen ook als u de
deur uit bent.

Rabobank

Om safe te zitten.

Brandverzekering? Vergelijk de premie die u nu betaalt met die van ons!

Woonhuis 150.000,-.

Premie uitgebreide gevaren-
verzekering **82,50**

Inboedel 50.000,-.

Premie uitgebreide gevaren-
verzekering **62,50**

* 1e klas risico.

**Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij
"Grootegast" w.a.**

p/a Rabobank
Hoofdstraat 102, Grootegast
Tel. 05946-12220

Als Onderlinge aangesloten bij de Novo.

NOVO

Met elkaar. Voor elkaar.